

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Szerző:

Cím: **A piszkos Budapest**

Forrás: **Hetzdi Hírlap**

Bp.

1920 VIII. 2.

(Helv)

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Osztályozás

Tárgy

614.76

Hely

Idő

"1920"

Személy

Helyszám

A piszkos Budapest.

Szeméthyegyek a mellék-utcákban. — Nem kap a város utcaseprőket. — Ellopják a köztisztasági üzem felszerelését. — Egy pesti mérnök világraszóló találmánya.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, augusztus 1.

A háborús és forradalmi évek keserű emlékei lassankint kezdenek eltűnődni; alázatosan, szerényen, bizonytalanul visszaszállingóznak a Béke fullajtárjai; újra van tejeskávé, vaj, imbisz a kávéházban, válogathatsz fehér- vagy barnakenyér, zsemlye vagy kifli között, újra köszön előre a fakkeros, a Gizella-téri standon megint ott állnak vadonatúj pneumatikokkal az autótaxik, van már 9 órákor kezdődő kabaré is, a budai kis korcsmák kedves lugasai alatt zavartalanul vallhatnak öszigártó „örök” szerelmet egymásnak rántott csirke, ugorkasaláta, almásrétes és könnyű bor mellett a Pestről átszökött párok; vasárnap is jár már gyorsvonat a Balatonra, szóval, ha lassan is, de biztos léptekkel közelget a régi rend, nyugalom, a boldogság, a polgári Béke, csak egy nehezen hegedő, gennyes, sőt már úszkászó seb maradt a régi nyavalyából a bubajos, örökké fiatal, még rongyaiban is tűneményes Budapest arcán; a piszkos.

A piszkos Budapest.

Ma, mikor szeles napokon számom karvarog végig a körutakon, s az Andrássy-uton is ijedten kapjuk szánk elé a zseb-kendőnköt, ha porfelhőbe burkolva arra száguld az autó, amikor sporttá vált a gyümölcsmagokkal célbakópi az aszfaltjárdán, mintha nem is Európa egyik legmodernebb városában, hanem a Balkánon, valahol Üszkübben, vagy hol lennénk, — szinte hitetlenkedve gondolunk vissza arra az időre, amikor még, — nem is olyan régen, — higienikus tisztaság és

pedáns rend volt az ur a pesti utcákon.

Megállapítható, hogy Budapest elpiszkosodása a hadüzenet napjával kezdődött el, azóta napról-napra fokozódott és a legutóbbi időben már szinte tűrhetetlenné vált. Igaz ugyan, hogy a rendkívüli viszonyok miatt még ma is csak nehézségekkel hajtható végre az utcák tisztántartása, mindenesetre bűnös azonban, sőt nem tulzok, ha azt mondom, javarészen bűnös a főváros lakossága is. Emeleti ablakokból, tüzelhelyiségekből a szemetet az utcára szórni, az utcán elfogyasztott gyümölcs magját, dinnyehaját a járdán elhajítani, ma már egész természetessé vált. Hogy a ház előtti járdarészek söpítése a házmesterek kötelessége volt és szigorú rendőri bírság marasztalta el hajdan a mulasztókat, azt is rég elfeledték a házfelügyelő és vice urak.

Szeméthyegyek a Klauzál- és a Dob-utcákban.

A Klauzál- és Nyár-utcák sarkán levő, valamint a Munkásbiztosító Pénztár padlatjával szemközt álló Dob-utca 73—75. sz. alatti óriási bontási telkeken egész szeméthegyek keletkeztek. Hegyekbe toronyosodott a környék minden szennye, piszka, dögletes, bacillusokkal telített büz, egész sereg kíségető. Ma papiroson 720 van, de ez a szám sohasincs betöltve. Egyik nap a késő esti órákban lesbe álltunk és láttuk, hogy 12 óra felé egymás után hogy nyílnak fel a környékbéli kapuk és sötét árnyékok hatalmas kosarak-mészetelesen igen keservesen s csak hiábán, ládákban cipelik az összegyűlt házi-nyosan mehet a munka. A mellékutcaikat szeméthet a telekre a rosszul világított ho-

nyalós utcán, ami lefekvés előtt minden- legfeljebb minden 2—3 napban tudjuk esetre kényelmesebb dolog, mint a haj- egyszer végigsöpírtethetni. A nyolcadik napi 4 óra körül csemető szemétkocsi kerületben például 60 seprő helyett csak kedvéért az ágyból kibujni. — A Dob-utcai- pán 17 dolgozik és ezek közül még a lo- telekkel teljesen azonos állapotok ura- csoló kocsiakra is nekünk kell embert ül- kodnak a Klauzál-utcában is, a Lehel- tetnünk. Nem esoda tehát, ha a mellék- téren, a város több forgalmas pontján, utcák olyan anyagoltak, mikor pld. sőt még Budán is. A dunai alsó rakpar- az élénk forgalmu és tekintélyesen hosszú ton, a központi vásárcsarnok mellett, Dohány-utca végig egy embernek kell ahol az ugynevezett nyílt vásár van, le- söpreni. Egy nap alatt nem is képes vé- irhatatlan a büz. Rothadó gyümölcs, tök, gezni vele és mire a végére ér, az eleje- zöldség, káposzta-rakások, kitűnő kultu- megint olyan szemetes, mint volt.

Nem kap a város utcaseprőket.

Elmentünk a székesfőváros köztisztasági üzemének Kun-utcában levő igazgatóságához, hogy érdeklődjünk az iránt, van-e kilátás az állapotok megjavulására. Kérdéseinkre Lizbauer helyettes igazgató és Fekete felügyelő a következőket mondták:

— A Köztisztasági Üzem igen jól ismeri a főváros területén uralkodó türehetetlen állapotokat, azok megszüntetésére azonban ezidőszert — sajnos — ugyszólván képtelen. — Epen tegnap irunk át a rendőrséghez, tartsa szemmel a Klauzál- és Dob-utcai füres telkeket, ahová a környékbéli házakból hordják össze esténként a szemetet, ezt pedig mi megakadályozni nem tudjuk. — Legnyilvánosabb nenezseget okoz az utcák tisztántartásá- nál azonban mégis az a körülmény, hogy is csak felöntözést végez, ami alig ér töb- bet a semminél. Eppen az öntözés hiánya miatt olyan piszkos a dunai rakpart és a vásárcsarnok környéke is, ahol az- előtt erős lemosással tudtuk a vásárt- piszkot eltávolítani, ami ma lehetetlen.

Ellopják a köztisztasági üzem felszerelését.

— A köztisztasági üzem felszerelése is lerongyolódott a háboru alatt. Újjal pótolni valamit lehetetlen, a javításhoz szük-

Budapest főváros házszámja 100

séges nyersanyagot is csak a legnagyobb nehézségek árán, vagy sehogysem tudjuk beszerezni. Ehhez járul még, hogy meg- lévő felszereléseinket állandóan lopják. Sételvdgössák az utcákon levő homokos és szemétládákat, ellopják a seprüket és a kis targoncák kerekeit, de nem ritka velük együtt a targoncát is. Többször előfordult, hogy emberek jelentkeztek a üzemhez munkára. Elfogadtuk, felszereltük őket, pár nap mulva aztán a ruháva bakkancsokkal együtt megszöktek.

Egy pesti mérnök világraszóló találmánya.

Arra a kérdésre, lehet-e reményünk bajok gyors és alapos győgytására, a választ kaptam, hogy:

— A köztisztasági üzem teljes erővel dolgozik, hogy bármily nehézségek árán is, s ha lassan bár, de javítson a mostani állapotokon. Ha elegendő munkás, elegendő fuvar s több víz áll majd a rendelkezésünkre és az utcák burkolata legalább némileg rendbe jön, két hét ala ismét ragyogó, tisztas lesz Budapest kép- mint azelőtt. Addig is dolgozunk, új te- veket készítünk, reformok életbeleptet- sén fáradozunk. Különben a köztisztaság telepnek éppen van egy külön szenzációja is, ami nagyban hozzájárul majd a régi tisztaság megteremtéséhez. Kovács János a köztisztasági üzemhez beosztott fő- rosi mérnök egy új géperejű öntözö- mosószerszemetet talált fel. A benzinnel- terrel hajtott öntözögép szabályozható szerkezettel 3-tól 15 méter széles sávot tud locsolni. A víztartályból turbina hajtja a vizet az öntöző rózsába, amelynek sugárhosszát tetszés szerint lehet be- állítani, tehát egyformán használható szé- lesebb, vagy keskenyebb utcákon is. A Andrássy-ut uttestét például középen h- ladva, egyszerre tudja teljesen végigön- tözni. Az első gép már el is készült, aza-

badalmazva is van és most van folya-
matban a világszabadalom megszerzése
is. Amint a szabadalmazás megérkezett
és elegendő anyag lesz rendelkezésre,
Kováts mérnök teljesen ingyen husz ön-
tözőgépet fog az új rendszer szerint át-
alakítani, illetve felépíteni. (d)